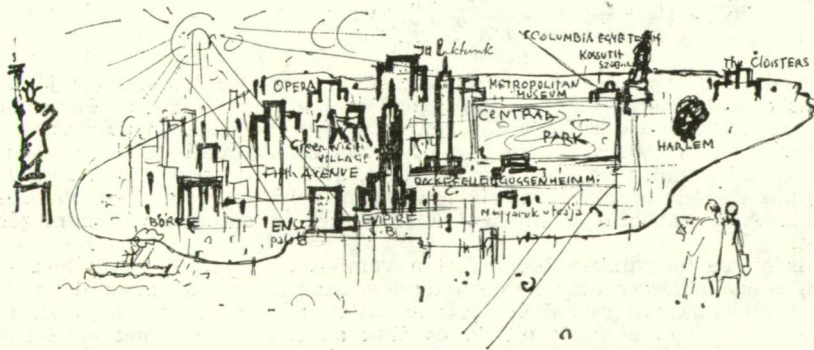

tragédiáját; sőt sokkal korábban, magát Ikarust is megfestettem, az ősi repülőszim-bólumot. Ezekre emlékezve, még inkább átéltem a rám váró veszélyt, és elég nyug-talan lélekkel szálltam be az Air France Párizsba induló yet Caravelle gépébe. Mo-solygó stewardesszek, helyfogalás. Nem merek kinézni. Az indulás előtt bevettem a „biztos” rosszullet elleni pirulát, és csak akkor nézek fel újságomból, amikor feleségem azt mondja: „kinézhetsz már, jó magasban vagyunk!” Észre sem vettem a felszállást, és már több száz méter magasból látom Budapestet. Mit adhat ebből vissza a festő? Kérdem... A táj és a tér pillanatonként változik, elvont élmény ez amit érzek, inkább a tudatom élvezi a több ezer méteres magasságot, hiszen a kis repülőablakon alig látni már a felhőkön kívül mást. Gyorsan telik időnk, uzsonna, üdítő ital, és már Prágában szállunk le, a nagyon szép új repülőtéren. Kiszállunk, 40 percet várunk új utasokra. Itt már hidegvérrel tanulmányozom a modern in-dulást-érkezést jelző táblát, amelyen már meg is jelenik, hogy Párizs felé ... óra ... perckor indul a gépünk. A Caravelle gépeken nem oldalt, egy lépcsőn felmenve van a ki- és beszállás (ahogy a tv-ben és moziban az érkező diplomatakat és sport-embereket szoktuk látni), hanem a gép hátsó részén, egy keskeny, pár lépcsős bejá-raton. Nem kell sok lépcsőt járni, gondolják, anélkül is jó magasra érünk.

Érdekes látni a gépet belülről; körülbelül 180 hely van benne, mind megtelt Prágában. Ahogy belépsz és végigtekintesz a végtelen hosszúnak tűnő gépben, olyan, mint egy autóbusz belseje. Semmi sem vall arra, hogy ez a nagy tömeg simán és könnyedén emelkedik óriási magasságba, és felhők felett, könnyed biztonsággal ezer és ezer kilométeren át repül távoli célok felé. Milyen megvalósult ősi emberi álom ez! A hajdani költők és szentek, angyalok géppé formált vágya. Ahogy Tennyson, a nagy angol költő írja, váteszi ihlettel:

„Az időben előre bámultam és szemem káprázott
Láttam jövődő csodáival az emberi világot:
Kereskedelmi és hadihajók szelték át az eget
Pirosló alkonyatból szórták szét értékes terhüket:
Az égbolt megtelt lármával és kísérteties harmat hullt
A népek légi flottájából, ahogy az égen átvonult.”

A „sachlich” belsőben semmi sem utal költőiségre, teljesen józan, egyszerű, prak-tikus minden. Csak ami az ablakon kívül látszik, az a nagy, az a csoda. Már a szárny és az alatta füstölgő lökőmotorok csak fém és bádóg hatást keltenek, és alig hiszed, hogy ez meg bírhat állni ezen a puha megfoghatatlan anyagon — a leve-gőben. De szerencsére, mégis! Este van, lent itt-ott városfények, s inkább a ste-wardess bemondásából tudjuk, hol vagyunk. Salzburg, Augsburg? Kedvesen vacsorát szervíroznak. Néhány futó vázlatot, jegyzetet csinálok mindig nálam levő vázlat-

könyvembe, és már felhangzik a figyelmeztetés: a biztonsági öveket felcsatolni, ci-garettát eloltani, leszállunk! Újra kis izgalom, újra feleségem biztató szava: lent vagyunk! Azt hiszem, mindenki számára legszebb pillanat és érzés, a repülés folya-mán, amikor a gép kereke enyhén megdobbán a földön, s lent vagyunk a szilárd talajon. Bármennyire forog a föld, mégis szilárdabb, mint a levegő, és megszoktuk, hogy rajta úgy-ahogy meg lehet állni.